

בבית המשפט העליון

בש"פ 1325/17

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

העורר: סירחאן אבו גבר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז במ"ת 40526-11-16 שניתנה על-ידי כבוד השופט א' יקואל

תאריך הישיבה: י"ט בשבט התשע"ז (15.2.2017)

בשם העורר: עו"ד ערן צלניקר; עו"ד רן שטרצר

בשם המשיבה: עו"ד עמרי כהן

החלטה

1. מונח בפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (מ"ת 40526-11-16 כבוד השופט א' יקואל) לפיה נעצר העורר בפיקוח אלקטרוני ובתנאים נוספים. לעמדת הסנגור, ניתן להסתפק במעצר בית מלא, ואין צורך בפיקוח אלקטרוני.

כתב האישום, שהוסכם כי הוכח לכאורה ביחס לעורר, מייחס לו עבירות של שוד בחבורה בצוותא ואיומים. נטען כי בתאריך 4.11.2016 בשעות הלילה, הגיעו העורר ואחרים לתורשה בהוד השרון, לאחר שצרכו אלכוהול. שם, ניהלו שיחה עם שלושת המתלוננים ששהו במקום. בשלב מסוים החליטו המתלוננים לעזוב את המקום, והשלושה נכנסו לרכבם. או אז, העורר ואחרים דפקו על חלונות הרכב וחסמו את המתלוננים בגופם. בין היתר נטען כי העורר הכניס את ידו דרך פתח החלון, משך את מפתחות הרכב – תוך כיבוי – ופתח את נעילת הדלתות והחלונות. העורר איים כלפי אחד המתלוננים כי ייצא מהרכב לפני שיהרוג אותו. לאחר שזה נענה ויצא מהרכב,

התיישב העורר במושב הנהג. אחד האחרים התיישב לצד העורר, לאחר שאף הוא איים על מתלונן שני בדרישה שייצא מהאוטו. בהמשך, העורר איים באגרופו על המתלונן השלישי, שנותר במושב האחורי, כי ייצא מהרכב או שיהרוג אותו. לאחר שכל המתלוננים יצאו מהרכב, נמלטו העורר ואחרים מהמקום. העורר ואחר מכרו בהמשך את הרכב האמור בקליליה.

2. הוגשה בקשה מטעם המדינה להורות על מעצרם של העורר ואחר עד לסיום ההליכים בעניינם. לגבי האחר, בית המשפט המחוזי נעתר לבקשה. ביחס לעורר, החליט בית המשפט המחוזי כי ניתן להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני, לצד פיקוח אנושי ותנאים נוספים. טענתו המרכזית של הסנגור בערר ובפניי, היא כי הפיקוח האלקטרוני אינו נחוץ, וכי ניתן להסתפק במעצר בית בפיקוחם של המפקחים שנקבעו ותנאים נוספים. על פי קו טיעון זה, ישנו חשש כי על רקע האפשרות החקיקתית החדשה להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני, בתי משפט נוטים להעדיף אפשרות זו על פני אפשרות של מעצר בית ללא תנאי של פיקוח אלקטרוני.

3. אכן, יש הבדל בין מעצר בית לבין מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני. לשם הדיוק, המונח מעצר בית – הגם שהוא שגור בהחלטות שונות ובדיונים בבית משפט – אינו מונח מדויק. מעצר בית אינו מעצר, אלא שחרור בתנאי של אי יציאה ממקום מסוים למשך 24 שעות ביממה. אין מדובר בחידוד לשוני, אלא בעניין מהותי. כך ביתר שאת לאחר שהמחוקק קבע כי יש חלופה למעצר – שעודנה מהווה מעצר – והיא מעצר בתנאי של פיקוח אלקטרוני. כשם שאין להורות על מעצר אחר סורג ובריה במצב בו ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני, כך אין להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני מקום בו ניתן להסתפק בשהייה במקום מגורים מסוים למשך 24 שעות ביממה. השאלה שמתעוררת בערר זה היא האם אכן היה מקום להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני במקרה דנן? כך על פי אמת המידה שנקבעה בחוק, לפיה ניתן להורות על שחרור כאשר ניתן להשיג את מטרת המעצר – ואוסף לרבות מעצר בפיקוח אלקטרוני – באופן שפוגע פחות בחירותו של הנאשם המסוים.

4. בענייננו, בית המשפט המחוזי נימק היטב את מסקנתו, בצורה קונקרטית. העבירה מצביעה על מסוכנות. העובדות הוכחו לכאורה. הוזמנו מספר תסקירי מעצר. אמנם, העורר בן 22, ללא עבר פלילי למעט צו מבחן ללא הרשעה מלפני כ-4 שנים בגין עבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטר. ואולם, הנתון שהביא בית המשפט המחוזי לביסוס מסקנתו כי יש להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני, נסוב סביב מאפייני העורר. כך, הוסבר כי "שירות המבחן התרשם מקיומם של גורמי סיכון

המאפיינים את המשיב [העורר], כחוסר היציבות שבהתנהלותו, קשייו לקבל סמכות ולהסתגל למסגרות, שימוש לרעה באלכוהול וסמים, קיומם של קשרים חברתיים שוליים ואלמנטים פוגעניים ותוקפניים, לצד היעדר רצון לבחינה מעמיקה של מצבו" (עמוד 7 להחלטת בית המשפט המחוזי). יש בנתונים אלה, בנפרד וביתר שאת במצטבר, לצייר תמונה שמצדיקה את התוצאה של מעצר בפיקוח אלקטרוני, כנבדל מ"מעצר בית".

אמנם, שירות המבחן המליץ על שחרורו של העורר לחלופת מעצר בית, לנוכח התרשמותו כי הוצגו מפקחים ראויים. ברם המלצת שירות המבחן לגבי המסגרת אינה מחייבת את בית המשפט. במקרנו, בית המשפט המחוזי מצא איזון הולם בין דחיית בקשת המדינה להורות על מעצרו של העורר אחר סורג ובריה עד לסיום ההליכים, לבין דחיית עמדת הסנגוריה, לפיה ניתן להסתפק במעצר בית ללא פיקוח אלקטרוני. תוצאה זו אינה מלאכותית, אלא נגזרת מהפעלת שיקול דעת שיפוטי על-ידי בית המשפט, בהתאם למבחנים שנקבעו בחוק, תוך החלתם על המקרה הנידון.

5. הערר נדחה.

ניתנה היום, ד' באדר התשע"ז (2.3.2017).

ש ו פ ט